

МОТИВИ

към проекта на правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Фонда за компенсиране на инвеститорите

Причини, налагащи приемането:

Приемането на проект на правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Фонда за компенсиране на инвеститорите се налага от необходимостта от приспособяване на модела на финансиране на административните разходи на Фонда за компенсиране на инвеститорите (Фонда) съобразно актуалната национална и международна икономическа реалност, както и адаптиране на структурата на Фонда.

Цели, които се поставят с приемането на правилника:

Бюджетът за административните разходи на Фонда се планира и изпълнява на база касовите приходи и разходи, като касовите приходи се формират от лихви по депозити, постъпили купони по притежавани държавни ценни книжа и капиталова печалба. Последниците от пандемията от COVID-19, както и настоящата геополитическа ситуация, имат отрицателно въздействие върху пазарите на финансови инструменти, което води до сериозен спад на приходите от инвестиции във финансови инструменти. Последното неизбежно се отразява и на приходите от инвестиции на Фонда, като тази тенденция се задълбочава. С оглед пазарната ситуация разходите на Фонда не могат да се покриват от доходи от инвестиции, поради обстоятелството, че лихвите по краткосрочни депозити в кредитните институции са нулеви, в Българската народна банка не могат да се откриват срочни депозитни сметки, доходността на държавни ценни книжа е отрицателна при по-късите сроčnosti и в рамките под 1,3% в по-дългите матуритети. На тази база доходността от инвестициите на Фонда е по-ниска от 1,5%, с перспективи за намаляване в бъдеще, доколкото предлаганите през последните години на първичен и вторичен пазар държавни ценни книжа са с ниска доходност, поради което се предлага промяна в начина за финансиране на административните разходи на Фонда.

Доколкото изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) определят като начин на издръжка на Фонда само доходите от инвестиране на набраните в него средства и други източници, като заеми, дарения, чуждестранна помощ и предвид трудните условия за продължаване на извършването на дейност на фирми и организации, се налага да бъдат приети съответни изменения в приложимите правила относно издръжката на Фонда.

В Европейския съюз са приложими различни варианти на източници на средства, които осигуряват издръжката на схемите за компенсиране на инвеститорите, но подходът, който бъде избран за издръжка на българския Фонд, следва да не е свързан единствено с моментните затруднения за финансиране на административните разходи, породени от икономическата обстановка и прилаганата счетоводна политика, а да обезпечава универсални източници на средства и да е приложим независимо от икономическата обстановка, с което да се гарантира стабилност на Фонда с оглед неговата изключителна значимост като гарант за правата на инвеститорите на българския капиталов пазар.

С проекта на подзаконовия акт се предлага изменение, съгласно което административните и другите разходи, свързани с дейността на Фонда, да се покриват от приходите по чл. 77м, ал. 1, т. 3 и 5 от ЗППЦК и в случай на недостиг - от средствата по чл. 77м, ал. 1, т. 1, 2 и 4 от ЗППЦК. При съблюдаване защитата на инвеститорите и

предвид характера и предназначението на вноските във Фонда, в проекта на правилник е предвидена последователност при покриване на недостига на средства от вноските.

С предложената промяна не се създава риск от нецелесъобразно използване на средствата на Фонда, тъй като разходването на средствата му се контролира от управителния съвет на Фонда, Комисията за финансов надзор и Сметната палата. Административните разходи са строго определени в бюджета му, който се приема от управителния съвет на Фонда и се утвърждава от Комисията за финансов надзор, която има правомощия да дава указания за промени в проектобюджета. Информация за текущото изпълнение на бюджета се представя пред Комисията за финансов надзор към края на всеки месец, следващ всяко тримесечие. Също така, до 30 май на всяка година управителният съвет на Фонда приема годишен отчет за изпълнение на бюджета и тримесечни справки на годишна база, като одобреният от Комисията за финансов надзор бюджет и отчет за изпълнението му се представят на Сметната палата. В допълнение на посоченото Фондът подлежи и на одит от Сметната палата. Законовите разпоредби въвеждат тристепенна система на контрол върху разходването и инвестирането на средствата на Фонда: от управителния съвет, в който мнозинството от членовете са представители на банките, инвестиционните посредници и управляващите дружества; от Комисията за финансов надзор и от Сметната палата.

Предвижда се премахване на отдел „Финансово-счетоводен“ като самостоятелно звено във Фонда и прехвърляне на част от функциите му към отдел „Обща администрация“. Мотивите за предложената промяна са за постигане на по-високо качество, интегритет и ефективност във финансово-счетоводната сфера, а от друга - намаляване на разходите, свързани с тази дейност. Запазва се възможността Фондът да възлага част от административните дейности на външни изпълнители. С оглед мащаба и същността на дейността на Фонда и малкия брой щатни служители, възлагането на функции би се отразило положително и на разходната част на бюджета на Фонда поради възможността за реализиране на икономии. С оглед необходимото време за прилагане на промените е предложено отлагателно действие на съответните норми, касаещи промяната в структурата на Фонда.

Основанията за задействане на схемата за компенсиране на инвеститорите са актуализирани съгласно ЗППЦК и Наредба № 46 от 11 април 2012 г. за реда и начина за изплащане на компенсации от Фонда за компенсиране на инвеститорите.

Предложена е възможността функциите във връзка с възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници на отдел „Дейности на ФПИП“ да се изпълняват от служител на Фонда с цел оптимизиране на дейността и разходите. Следва да се отбележи, че ФПИП е самостоятелно звено и независимо, че се управлява от управителния съвет на Фонда и съответно разходите, свързани с управлението му, са част от общите административни разходи, същият следва, в изпълнението му на тези функции, да притежава независимост. С предложеното изменение се запазва самостоятелността и независимостта на ФПИП, като ясно се дефинират отговорностите на служителя, който има възможност да съвместява дейността по управление на дейността на ФПИП с друга дейност.

Извършват се и редакционни промени във връзка с прецизирането на задължените лица да правят вноски във Фонда, както и промени във връзка с установени несъответствия с действащата нормативна уредба.

Предвижда се влизане в сила на основната част от правилника да бъде в деня на неговото обнародване в „Държавен вестник“ с оглед спазване на сроковете за изготвяне и приемане на проектобюджета на Фонда за следващата година и съобразяването му с предложените изменения.

Очаквани резултати от прилагането:

С прилагането на предлагания проект на правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Фонда за компенсиране на инвеститорите се цели създаването и поддържането на допълнителни гаранции за стабилността и непрекъснатостта на работата на Фонда, което от своя страна е гаранция за защита правата на инвеститорите на българския капиталов пазар.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Фонда за компенсиране на инвеститорите не е свързано с допълнителни разходи за заинтересованите лица.

Предлаганият проект няма пряко отражение върху бюджета на Комисията за финансов надзор и не е необходимо осигуряване на допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Проектът на правилник е в съответствие с правото на Европейския съюз и не съдържа разпоредби, които транспонират изисквания на акт на Европейския съюз, поради което не е приложена справка за съответствието му.

На основание чл. 6 от Правилата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор проекта на правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Фонда за компенсиране на инвеститорите, заедно с мотивите, се публикува на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, като срокът за предложения и становища по проекта, публикуван за обществени консултации, е 14-дневен.